

УДК 37.013.3:5]:140.8

**ЕНЕРГОІНФОРМАЦІЙНА ПЕДАГОГІКА НА ОСНОВІ
ПРИЧИННО-СИСТЕМНОГО ПІДХОДУ**

Колесник М.О.

Національний університет «Чернігівський колегіум»
імені Т.Г.Шевченка

marynka-san@i.ua

У сучасний період система освіти проходить процеси трансформації, тому особливу актуальність набуває якісна підготовка вчителів та впровадження універсальної системи якості освіти на основі універсальної наукової картини світу. Потрібні нові підходи, що враховують призначення і унікальність людини і в той же час розвивають колективну свідомість, спираючись на знання про устрій світу і про закони природи. У розгляді сьогоденних реалій освіти, все більш стає очевидним факт тонкої підміни понять, який змінює порядок осмислення ролі справжнього педагога та вчителя у суспільстві.

Сучасна освіта повинна виконувати глобальне призначення у системі взаємодій «людина – природа», «людина – людина», «людина – колектив», «людина – суспільство», «людина – ноосфера», що призводить до цілісності та повноти еволюційного розвитку, а саме:

- сприяти розумінню мети та сенсу життя людини;
- формувати причинно-наслідковий світогляд, системно-логічне мислення, чуттєво-логічне сприйняття світу;
- сприяти моральному прогресу суспільства та розвитку ноосферного мислення;
- формувати полікультурну особистість;
- формувати ієрархію цінностей;
- враховувати біосоціальну природу людини у формуванні змісту освіти, спираючись на засади екоософії та біоетики.

Системна енергоінформаційна педагогіка передбачає формування шляху людини на основі її призначення та відповідно багатогранної взаємодії людини зі світом. Причинно-системний підхід, на основі якого розроблений зміст курсу,

Методика навчання природничих дисциплін

допомагає розглянути людину, як продукт системних відносин. Цей напрямок – один з практичних кроків впровадження основних ідей Концепції універсальної системи освіти України, яка була представлена до обговорення в 2019 році [1, 3].

Пропонується навчальний курс «Системна енергоінформаційна педагогіка». В змісті курсу 7 модулів.

Модуль 1. Енергоінформаційна педагогіка. Призначення людини. Поняття енергоінформаційної педагогіки. 7 рівнів прояву людини у світі та 7 сфер її життя.

Модуль 2. Причинно-системне виховання. Універсальний алгоритм законів природи в педагогіці. Теми-практикуми "Харизма вчителя", "Універсальна педагогіка мовою кінематографа".

Модуль 3. Вікова фізіологія з урахуванням причинно-системного підходу.

Модуль 4. Розвиток чуттєво-логічного сприйняття. Теорія та практика.

Модуль 5. Педагогічна системологія – нова системна дидактика. Теорія та практика (методика) навчання на основі причинно-системного підходу – моделювання освітніх систем.

Модуль 6. Теорія та практика міждисциплінарного синтезу на основі алгоритму універсальних законів природи. Розвиток нестандартного мислення.

Модуль 7. ПАЙДЕЙЯ – шлях розвитку. Практикум: індивідуальна мапа розвитку людини.

Енергоінформаційна педагогіка передбачає філософсько-світоглядну підготовку фахівця. Курс буде корисний молодим вчителям, викладачам і всім, хто шукає нові альтернативні шляхи в освіті.

Курс може бути запропонованим у складі системної роботи зі спеціалістами на платформах додаткової освіти для дорослих. Відповідно до законопроекту України «Про освіту дорослих» ЗВО повинні вчасно реагувати на виклики часу, тож пропонуємо формування Центру додаткової освіти дорослих на основі громадсько-державного партнерства, запровадження експериментальних програм формування цілісної універсальної наукової картини світу на засадах міждисциплінарного підходу.

Список літератури:

1. Колесник М.О. Методологія формування універсальної природничо-наукової картини світу у студентів природничих спеціальностей. *Збірник наукових праць «Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах»*. Класичний приватний університет. Запоріжжя. №64. 2019. С.41-46.
2. Колесник М.О., Поляков В.А. Моделювання наукової картини світу на основі універсального алгоритму всезагальних законів природи. *Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії» - Спеціальний тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору»*. №4. Кн. 2. Том III (85). К.: Гнозис. 2019. С.405-422.
3. Поляков В.А., Колесник М.О., Жиденко А.О., Жара Г.І., Лісогор Т.М. Концепція універсальної освіти України: базові положення та методологічні орієнтири (проект). *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г.Шевченка. Серія: педагогічні науки. Вип. 152. У2-х томах. Том 2*. Чернігів: ЧНПУ. 2018. С.203-214.

УДК 378.016

**ФОРМУВАННЯ МЕДІАКОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ ПРИРОДНИЧОЇ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ**

¹Наталія Міщук, ²Галина Саска, ¹Вікторія Лукашевич

¹Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

²Гусятинський фаховий коледж Тернопільського технічного
університету імені Івана Пулюя

E-mail: mishchuk@chem-bio.com.ua

Однією з загальних тенденцій світового розвитку є перехід до інформаційного суспільства. До числа найбільш значущих для людини (ключових) компетенцій Радою Європи віднесені компетенції, пов'язані з її життям в інформаційному суспільстві – володіння новими технологіями пошуку і обробки інформації,